

CRT - CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובעת [שם חסוי]¹

בעניין חשבונו של Dr. Imre Basch

מס' תביעה: 002212/SH

גובה המענק: **25,680.00** פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתה של [שם חסוי], מבית [שם חסוי], (להלן "התובעת") לחשבונו של דר' אימרה בש (להלן "בעל החשבון") בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. אם תובע מבקש לשמור על חיסיון לגבי תביעתו, כפי שקורה במקרה זה, שם התובע, שמות קרובי משפחתו -להוציא את שם בעל החשבון- ושמו של הבנק נשמרים חיסויים.

מידע שהוגש על ידי התובעת

התובעת הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעל החשבון כקרוב משפחה מקורב מאוד לסבתה מצד אמה. התובעת ציינה שאימרה בש נולד ב 1896 בהונגריה ושיחד עם חלק גדול מהמשפחה, הוא התגורר ב Dunavecse, כפר ליד בודפשט, הונגריה. התובעת ציינה שקרוב משפחה, שהיה יהודי, היה עורך דין. בשיחת טלפון עם ה CRT, התובעת ציינה שלקרוב משפחה היה התואר דוקטור. כמו כן, התובעת ציינה שמכוון שלקרוב משפחה ולאשתו, [שם חסוי], לא היו ילדים, היא היתה מאוד קרובה אליהם והיתה מבלה את חופשות הקיץ אצלם. התובעת ציינה שבאותה תקופה היא היתה רק ילדה והיא לא זוכרת בדיוק מה היה הקשר המשפחתי עם דר' אימרה בש. בכל זאת, התובעת הדגישה שהיא בטוחה שדר' בש היה קרוב משפחה מקורב מאוד לסבתה. באותה שיחת טלפון, התובעת ציינה שבניסיון למצוא מידע יותר מפורט על המשפחה, שכולה נספתה בשואה, היא חזרה לכפר שלה בהונגריה, אך לא הצליחה. לפי התובעת, דר' אימרה בש נהרג ב 1944 באושוויץ-בירקנאו. התובעת ציינה שנולדה ב 29 בדצמבר 1931 בשם [שם חסוי], בבודפשט.

---

¹ ה CRT מציין שהתובעת, שבנעוריה נקראה [שם חסוי], נקראת היום [שם חסוי]. שהוא השם העברי שלה.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות כרטיס רישום. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה דר' אימרה בש, מבודפשט, הונגריה. לפי רשומות הבנק, בבעלות בעל החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה אשר נפתח ב 1935. רשומות הבנק לא מראות מתי נסגר החשבון, למי שולמה היתרה, וכמו כן, ערך החשבון לא מופיע.

המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבוניות בבעלות קורבנות הנאצים, לפי ההוראות שקיבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, "ICEP"), לא מצאו את החשבון הזה במערכת של החשבוניות הפתוחים של הבנק, מה שנתן להם להניח שהחשבון נסגר. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון אחרי 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק על כך שבעל החשבון או יורשיו סגרו את החשבון וקיבלו את היתרה.

בחינת ה CRT

זיהוי בעל החשבון

התובעת זיהתה את בעל החשבון באופן מספק. שמו של קרוב משפחה וארץ מגוריו מתאימים למידע שפורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק. התובעת זיהתה את תואר הדר' של קרוב משפחה וציינה שהוא התגורר בכפר קרוב לבודפשט, מידע המתאים למידע שלא פורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק. ה CRT מציין שתביעה נוספת לחשבון זה לא אומתה כי התבססה רק על העובדה שלתובע היו קרובי משפחה עם אותו שם משפחה וכי התובע ציין שלא ידוע לו על שום קרוב משפחה בשם אימרה בש.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעת הוכיחה באופן מספק שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעת ציינה שבעל החשבון היה יהודי ושהתגורר בהונגריה במשך מלחמת העולם השנייה. כמו כן, התובעת ציינה שקרוב משפחה נהרג ב 1944 באושוויץ-בירקנאו.

קשר משפחתי עם בעל החשבון

התובעת הוכיחה באופן מספק שבעל החשבון הוא קרוב משפחה. למרות שלא היה ביכולתה לנקוב במדויק את הקשר שלה עם דר' אימרה בש, התובעת ציינה שהוא היה מקורב מאוד לסבתה מצד אמה. התובעת ציינה שהיא היתה מבלה את חופשות הקיץ אצל בעל החשבון. התובעת ציינה שהיא לא זוכרת בדיוק מה הקשר שלה עם קרוב משפחה של סבתה כי באותה תקופה היא היתה רק ילדה קטנה ושהמעצמים שלה למצאו מידע יותר מפורט על בני המשפחה שנספו בשואה לא הואילו.

בעניין תשלום בעבר של היתרה

מכוון שניתן ליישם את חזקות (ח), (ט) ו (י) שבסעיף 28 (ראה נספח א') של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), המסקנה שעליה מגיע ה CRT היא שאפשר לקבוע

באופן מספק שבעל החשבון או יורשיו לא קיבלו את תקבולי החשבון. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קיבלו את היתרה שבחשבונות.

יסוד המענק

ה CRT קבע שיש מקום לפסוק מענק לטובת התובעת. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לאמות המידה המפורטות בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובעת הוכיחה באופן מספק שבעל החשבון היה קרוב משפחה מקורב מאוד לסבתה מצד אמה וקשר זה מצדיק את המענק. שלישית, ה CRT קבע באופן מספק שבעל החשבון או יורשיו לא קיבלו בעבר את הכספים שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה הזה, חישוב ערכו נעשה בעזרת הערך הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, ב 1945 הערך הממוצע של חשבון פיקדון לפי דרישה היה 2,140.00 פרנקים שווייצרים. הערך הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 25,680.00 פרנקים שווייצרים.

הקף המענק

על התובעת לדעת שבהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה CRT ימשיך ויחקור את תביעתה כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשווייץ שביכולתה לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שווייצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה CRT פוסק מענק זה כדי לקבל את אישורו של בית המשפט ואת התשלום על ידי הממונים המיוחדים.

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

נספח א'

בהעדר ראייה לשלילה ובהתקיים אחת או יותר מהנסיבות הבאות, חזקת ה CRT כי בעל החשבון או יורשיו לא קבלו לידיהם את תקבולי החשבון הנתבע¹:

- א. החשבון נסגר וקיימת ברשומות החשבון ראייה לרדיפה, או שהחשבון נסגר (א) לאחר הטלת הדרישות לקבלת ויזה שווייצרית ב - 20 בינואר 1939 או (ב) לאחר מועד כיבוש ארץ מגוריו של בעל החשבון, ולפני שנת 1945 או השנה בה הוסרה הקפאת החשבונות מארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ב. החשבון נסגר לאחר שנת 1955 או עשר שנים לאחר ביטול הקפאת החשבונות בארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ג. יתרת החשבון הופחתה בשל עמלות וחיוכים לאורך התקופה שקדמה לסגירת החשבון, והיתרה הידועה האחרונה בחשבון הייתה נמוכה; או
- ד. החשבון הוצהר במפקד הנכסים היהודיים שנערך ע"י הנאצים או הוצהר בכל תיעוד אחר של המשטר הנאצי; או
- ה. הוגשה תביעה לקבלת תקבולי החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה והבנק לא הודה בתביעה; או
- ו. לבעל החשבון היו חשבונות נוספים שהם פתוחים אך רדומים, מושהים, סגורים ונוקפו לרווחי הבנק, סגורים בשל עמלות שנגבו, או סגורים לאחר ששולמו לרשויות הנאציות; או
- ז. בעל החשבון היחיד ששרד, היה ילד בזמן מלחמת העולם השנייה; או
- ח. לא היה ביכולתם של בעלי החשבון ו/או יורשיהם לקבל מידע אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה מן הבנק בשווייץ בשל הנוהג בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על-ידי בעלי חשבונות ויורשיהם, זאת בשל חשש מחבות כפולה²; או
- ט. בעלי החשבונות או יורשיהם התגוררו בארצות בהן שרר משטר קומוניסטי במזרח אירופה אחרי המלחמה; ו/או
- י. אין כל אזכור ברשומות הבנק כי בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו לידיהם את תקבולי החשבון³.

1

ראה: Independent Commission of Experts Switzerland - Second World War, Switzerland, National Socialism and the Second World War: Final Report (2002) (להלן: "דו"ח ברגיייר"); וכן ראה Report on ; וכן ראה Dormant Accounts of Victims of Nazi Persecution in Swiss Banks (1999) (להלן: "דו"ח ICEP"). בנוסף התחשב ה CRT, בין היתר, בחוקים, דינים, החלטות ומנהגים שנעשה בהם שימוש ע"י המשטר הנאצי, ממשלת אוסטריה, חבל הסודטים, מדינות החסות בוהמיה ומורביה, דנציג החופשית, פולין, אזור פולין המסופח, הממשל הכללי של פולין, הולנד וצרפת, על מנת להחרים רכוש יהודי הנמצא מחוץ למדינה.

2

ראה דו"ח ברגיייר בעמ' 443-444, 446 ודו"ח ICEP בעמ' 81-83.

3

כמתואר בדו"ח ברגיייר ובדו"ח ICEP הבנקים השווייצריים השמידו או נמנעו מלשמור את תיעוד ההעברות הבנקאיות בגין חשבונות מתקופת השואה. ישנן ראיות כי השמדת מסמכים זו נמשכה אף לאחר שהחוק השווייצרי אסר על השמדת מסמכים מסוג זה בשנת 1996. דו"ח ברגיייר בעמ' 40 (טוען כי "בכל הנוגע ל Union Bank of Switzerland ... מסמכים הושמדו גם לאחר ההחלטה

הפדרלית [מיום 13 בדצמבר 1996]. השמדת מסמכים סיטונאית זו של מסמכי בנק רלוונטיים התרחשה בשעה שהבנקים השווייצריים היו מודעים לכך שתביעות הוגשו ויוגשו נגדם לגבי כספים שהופקדו אצלם ע"י קורבנות השואה, כספים אשר (א) הועברו שלא כדין לידי הנאצים, *ראה* Albers v. Credit Suisse, 188 Misc 229, 67 N.Y.S.2d 239 (N.Y. City Ct. 1946), דו"ח ברגיייר בעמ' 443, (ב) שולמו שלא כדין למשטרים הקומוניסטיים בפולין והונגריה, *ראה* דו"ח ברגיייר בעמ' 451-450, וככל הנראה גם לרומניה, *ראה* Peter Hug and Marc Perrenoud, Assets in Switzerland of Victims of Nazism and the Compensation Agreements with East bloc Countries (1997), (ג) הוחזקו ע"י הבנקים השווייצריים למטרות רווח, *ראה* דו"ח ברגיייר בעמ' 446.

"הדיון בנוגע לכספים שלא נדרשו נמשך לאורך התקופה שלאחר תום מלחמת העולם השנייה, שכן הניצולים ויורשיהם או ארגונים שונים שהוקמו למטרה זו ופעלו בשמם של הניצולים ויורשיהם, החלו להגיש תביעות להשבת הרכוש". *ראה לעיל* בעמ' 444. למרות זאת, המשיכו הבנקים השווייצריים בהשמדת מסמכים בהיקף נרחב ובהערמת קשיים בדרכם של התובעים. דו"ח ICEP, נספח 4 סעיף 5; 105 F. Supp.2d 139, In re Holocaust Victim Asset Litig., 155-56 (E.D.N.Y. 2000). ואכן "במאי 1954 תיאמו הבנקים ביניהם את תגובתם ליורשים [של בעלי החשבונות] על מנת ליצור מכניזם מתואם שמטרתו מניעת חקירה מכל סוג שהוא". דו"ח ברגיייר בעמ' 446. בדומה "הבנקים ואיגוד הבנקים פעלו על מנת למנוע חקיקה שתדרוש את פרסום השמות של 'חשבונות ללא דורשי' כפי שכוננו - חקיקה שאם הייתה מתממשת עשויה הייתה להסיר את הצורך בחקירת ה- ICEP והייתה פותרת את המחלוקת בת שלושים השנה". דו"ח ICEP בעמ' 15. אכן, כדי לסכל חקיקה זאת איגוד הבנקים השווייצרים עודד את הבנקים השווייצרים לדווח מספר נמוך של חשבונות בסקירה משנת 1956. "תוצאה מזערית של הסקירה" כך נכתב, "תתרום בוודאות לפתרון של העניין הזה [החקיקה המואצת] לטובתנו". ICEP בעמ' 90 (ציטוט של מכתב מאיגוד הבנקים השווייצרים לחברי המועצה ב 7 ליוני 1956). "לסיכום, ברור כי תביעותיהם של ניצולי השואה נדחו בשם הסודיות הבנקאית..." דו"ח ברגיייר בעמ' 455, או תוך הטעייה מכוונת בנוגע לקיומו של מידע, בשעה שהשמדת מסמכים מסיבית נמשכה לאורך יותר מחמישים שנה. לפיכך, ובהתאם לנסיבות שזכרו לעיל, ותוך שימוש בעקרונות הראיה במשפט האמריקאי שהיו חלים על תביעות ייצוגיות בנוגע לנכסים שהופקדו, לו היתה התביעה הייצוגית נטענת בבית-המשפט, מסיק ה- CRT חזקה שלילית כנגד הבנקים במקרים בהם ראיה דוקומנטרית הושמדה או שלא סופקה לאחראים על ניהול התביעות. *ראה* In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F.Supp.2d 139, 152 (E.D.N.Y. 2000); Reilly v. Natwest Markets Group, Inc., 181 F.3d 253, 266-68 (2d Cir. 1999); Kronisch v. United States, 150 F.3d 112, 126-28 (2d Cir. 1998).

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

נספח א'

בהעדר ראייה לשלילה ובהתקיים אחת או יותר מהנסיבות הבאות, חזקת ה CRT כי בעל החשבון או יורשיו לא קבלו לידיהם את תקבולי החשבון הנתבע¹:

- א. החשבון נסגר וקיימת ברשומות החשבון ראייה לרדיפה, או שהחשבון נסגר (א) לאחר הטלת הדרישות לקבלת ויזה שווייצרית ב - 20 בינואר 1939 או (ב) לאחר מועד כיבוש ארץ מגוריו של בעל החשבון, ולפני שנת 1945 או השנה בה הוסרה הקפאת החשבונות מארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ב. החשבון נסגר לאחר שנת 1955 או עשר שנים לאחר ביטול הקפאת החשבונות בארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ג. יתרת החשבון הופחתה בשל עמלות וחיוכים לאורך התקופה שקדמה לסגירת החשבון, והיתרה הידועה האחרונה בחשבון הייתה נמוכה; או
- ד. החשבון הוצהר במפקד הנכסים היהודיים שנערך ע"י הנאצים או הוצהר בכל תיעוד אחר של המשטר הנאצי; או
- ה. הוגשה תביעה לקבלת תקבולי החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה והבנק לא הודה בתביעה; או
- ו. לבעל החשבון היו חשבונות נוספים שהם פתוחים אך רדומים, מושהים, סגורים ונוקפו לרווחי הבנק, סגורים בשל עמלות שנגבו, או סגורים לאחר ששולמו לרשויות הנאציות; או
- ז. בעל החשבון היחיד ששרד, היה ילד בזמן מלחמת העולם השנייה; או
- ח. לא היה ביכולתם של בעלי החשבון ו/או יורשיהם לקבל מידע אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה מן הבנק בשווייץ בשל הנוהג בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על-ידי בעלי חשבונות ויורשיהם, זאת בשל חשש מחבות כפולה²; או
- ט. בעלי החשבונות או יורשיהם התגוררו בארצות בהן שרר משטר קומוניסטי במזרח אירופה אחרי המלחמה; ו/או
- י. אין כל אזכור ברשומות הבנק כי בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו לידיהם את תקבולי החשבון³.

1

ראה: Independent Commission of Experts Switzerland - Second World War, Switzerland, National Socialism and the Second World War: Final Report (2002) (להלן: "דו"ח ברגיייר"); וכן ראה Report on ; וכן ראה Dormant Accounts of Victims of Nazi Persecution in Swiss Banks (1999) (להלן: "דו"ח ICEP"). בנוסף התחשב ה CRT, בין היתר, בחוקים, דינים, החלטות ומנהגים שנעשה בהם שימוש ע"י המשטר הנאצי, ממשלת אוסטריה, חבל הסודטים, מדינות החסות בוהמיה ומורביה, דנציג החופשית, פולין, אזור פולין המסופח, הממשל הכללי של פולין, הולנד וצרפת, על מנת להחרים רכוש יהודי הנמצא מחוץ למדינה.

2

ראה דו"ח ברגיייר בעמ' 443-444, 446 ודו"ח ICEP בעמ' 81-83.

3

כמתואר בדו"ח ברגיייר ובדו"ח ICEP הבנקים השווייצריים השמידו או נמנעו מלשמור את תיעוד ההעברות הבנקאיות בגין חשבונות מתקופת השואה. ישנן ראיות כי השמדת מסמכים זו נמשכה אף לאחר שהחוק השווייצרי אסר על השמדת מסמכים מסוג זה בשנת 1996. דו"ח ברגיייר בעמ' 40 (טוען כי "בכל הנוגע ל Union Bank of Switzerland ... מסמכים הושמדו גם לאחר ההחלטה

הפדרלית [מיום 13 בדצמבר 1996]. השמדת מסמכים סיטונאית זו של מסמכי בנק רלוונטיים התרחשה בשעה שהבנקים השווייצריים היו מודעים לכך שתביעות הוגשו ויוגשו נגדם לגבי כספים שהופקדו אצלם ע"י קורבנות השואה, כספים אשר (א) הועברו שלא כדין לידי הנאצים, *ראה* Albers v. Credit Suisse, 188 Misc 229, 67 N.Y.S.2d 239 (N.Y. City Ct. 1946), דו"ח ברגיייר בעמ' 443, (ב) שולמו שלא כדין למשטרים הקומוניסטיים בפולין והונגריה, *ראה* דו"ח ברגיייר בעמ' 451-450, וככל הנראה גם לרומניה, *ראה* Peter Hug and Marc Perrenoud, Assets in Switzerland of Victims of Nazism and the Compensation Agreements with East bloc Countries (1997), (ג) הוחזקו ע"י הבנקים השווייצריים למטרות רווח, *ראה* דו"ח ברגיייר בעמ' 446.

"הדיון בנוגע לכספים שלא נדרשו נמשך לאורך התקופה שלאחר תום מלחמת העולם השנייה, שכן הניצולים ויורשיהם או ארגונים שונים שהוקמו למטרה זו ופעלו בשמם של הניצולים ויורשיהם, החלו להגיש תביעות להשבת הרכוש". *ראה לעיל* בעמ' 444. למרות זאת, המשיכו הבנקים השווייצריים בהשמדת מסמכים בהיקף נרחב ובהערמת קשיים בדרכם של התובעים. דו"ח ICEP, נספח 4 סעיף 5; 105 F. Supp.2d 139, In re Holocaust Victim Asset Litig., 155-56 (E.D.N.Y. 2000). ואכן "במאי 1954 תיאמו הבנקים ביניהם את תגובתם ליורשים [של בעלי החשבונות] על מנת ליצור מכניזם מתואם שמטרתו מניעת חקירה מכל סוג שהוא". דו"ח ברגיייר בעמ' 446. בדומה "הבנקים ואיגוד הבנקים פעלו על מנת למנוע חקיקה שתדרוש את פרסום השמות של 'חשבונות ללא דורשי' כפי שכוננו - חקיקה שאם הייתה מתממשת עשויה הייתה להסיר את הצורך בחקירת ה- ICEP והייתה פותרת את המחלוקת בת שלושים השנה". דו"ח ICEP בעמ' 15. אכן, כדי לסכל חקיקה זאת איגוד הבנקים השווייצרים עודד את הבנקים השווייצרים לדווח מספר נמוך של חשבונות בסקירה משנת 1956. "תוצאה מזערית של הסקירה" כך נכתב, "תתרום בוודאות לפתרון של העניין הזה [החקיקה המואצת] לטובתנו". ICEP בעמ' 90 (ציטוט של מכתב מאיגוד הבנקים השווייצרים לחברי המועצה ב 7 ליוני 1956). "לסיכום, ברור כי תביעותיהם של ניצולי השואה נדחו בשם הסודיות הבנקאית..." דו"ח ברגיייר בעמ' 455, או תוך הטעייה מכוונת בנוגע לקיומו של מידע, בשעה שהשמדת מסמכים מסיבית נמשכה לאורך יותר מחמישים שנה. לפיכך, ובהתאם לנסיבות שזכרו לעיל, ותוך שימוש בעקרונות הראיה במשפט האמריקאי שהיו חלים על תביעות ייצוגיות בנוגע לנכסים שהופקדו, לו היתה התביעה הייצוגית נטענת בבית-המשפט, מסיק ה- CRT חזקה שלילית כנגד הבנקים במקרים בהם ראיה דוקומנטרית הושמדה או שלא סופקה לאחראים על ניהול התביעות. *ראה* In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F.Supp.2d 139, 152 (E.D.N.Y. 2000); Reilly v. Natwest Markets Group, Inc., 181 F.3d 253, 266-68 (2d Cir. 1999); Kronisch v. United States, 150 F.3d 112, 126-28 (2d Cir. 1998).